

Аврашова Ганна Федорівна

Педагогічне кредо: «Успіх приходить до того, хто робить те,
що найбільше любить»

(М. Форбс)

Назва закладу освіти, який закінчив, рік закінчення: Криворізький державний педагогічний університет, 2003р.

Посада, яку займає: викладач дисциплін «Українська мова і література», «Зарубіжна література», «Мистецтво», «Культурологія»

Стаж роботи: 35 років, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

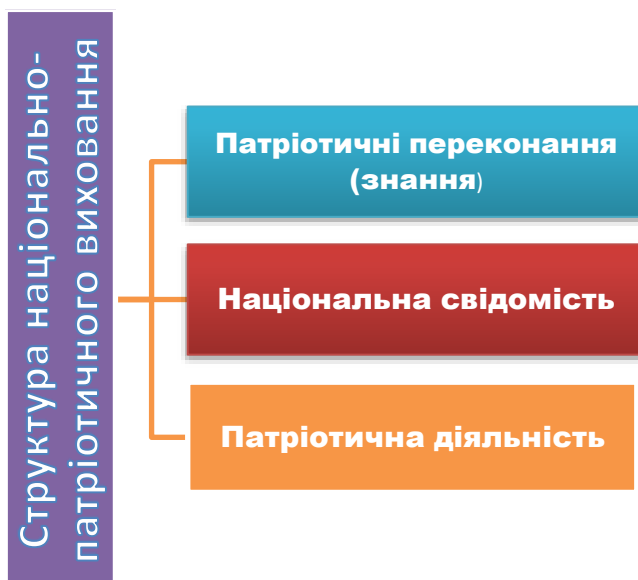
Тема досвіду : **ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ**

Громадсько-патріотичне виховання є складовою загального виховного процесу підростаючого покоління. Воно формується на прикладах історії становлення Української державності, українського козацтва, героїки визвольного руху, досягнень у галузі політики, освіти, науки, культури і спорту.

В процесі тривалої практичної виховної роботи розроблена модель національно-патріотичного виховання «Формування громадянської компетентності студентів».

Як зазначав О. А. Захаренко, «...патріотами не народжуються, ними стають у процесі становлення особистості», - та зауважував: «Для нас важливий дієвий патріотизм. Він розпочинається від батьківської садиби, хати, села, міста, України».

Ефективність виховання патріотизму значною мірою залежить від діяльнісного підходу.

Мал. 1. Структура національно-патріотичного виховання

До патріотичних переконань належать:

- визнання визначальної ролі народу й Батьківщини в житті людини;

- визнання здатності українського народу побудувати власну державу й навести у ній порядок;
- віра у майбутнє України та українського народу;
- віра у незламність, силу, стійкість, міць та справедливість держави;
- віра у невичерпні сили, талант, неповторність, працьовитість українського народу.

Національна свідомість включає:

- любов до України, історичного й самобутнього образу свого народу;
- віру у духовну силу народу та його призначення;
- силу волі й відповідальність за те, щоб народ України посів почесне місце у цивілізованому світі;
- систему вчинків, що є наслідком любові до Батьківщини;
- уміння осмислювати історію, культуру, мистецтво, цінності, мораль, звичаї, обряди, символіку свого народу.

Патріотична діяльність включає:

- усвідомлення глибокого зв'язку з народом, участь у його справах, турбота про його благо;
- збереження та примноження культури, традицій, звичаїв, обрядів рідної країни;
- знання символів своєї Батьківщини;
- діяльність, спрямовану на утвердження державності свого народу, зміцнення своєї держави та готовність її відстоювати;
- знання історії свого роду, народу, прихильність до рідних місць;
- сумлінне виконання своїх обов'язків у навчанні, вміння творчо працювати.

Зміни у житті українського народу спричинили низку проблем, що торкнулися молоді. Не можна не погодитися і з тим фактом, що молодь сьогодні відчуває на собі найбільшу відповідальність за наше спільне майбутнє. Саме від того, наскільки у студентів будуть сформовані активна

життєва позиція, національна самосвідомість, моральність, залежить майбутнє українського народу.

У роботі куратора з патріотичного виховання молодого покоління є багато засобів і методів впливу, але найважливішим серед яких є участь кожної особистості, кожного здобувача освіти в конкретній діяльності.

Особистість громадянина-патріота формується інтенсивніше, якщо він любить Батьківщину не лише на словах, а й на ділі, якщо бере активну реальну участь в діяльності, в якій виявляються на практиці громадські цінності, якщо ця діяльність проходить через почуття, відповідає його потребам та інтересам.

Очікувані результати від впровадження моделі вихованої системи:

- розвиток інтерактивних комунікативних здібностей для забезпечення сприятливими умовами самореалізації особистості в Україні відповідно до інтересів та можливостей для розвитку професіоналізму, високої мотивації до праці, як основи конкурентоспроможності особистості;
- позитивна динаміка зростання рівня патріотизму в країні, зростання соціальної та трудової активності населення, його внеску до розвитку основних сфер життя, діяльності суспільства і держави;
- відродження духовності;
- соціально-економічна і політична стабільність та зміцнення національної безпеки.

Виховна модель створюється силами всіх учасників навчально-виховного процесу – адміністрації закладу освіти, педагогічного колективу, куратора, здобувачів освіти, їх батьків. У процесі їх взаємодії формуються цілі і завдання, визначаються шляхи її реалізації, організовується різноманітна діяльність.

Запорукою результативності виховної діяльності є одночасна взаємодія і непорушність трьох ланок замкнутого ланцюжка:

КУРАТОР – СТУДЕНТ – БАТЬКИ

В результаті діяльності, пошуку нових ефективніших форм виховної роботи, які б приносили більший ефект, автор досвіду використовує різноманітні традиційні та інноваційні форми виховної діяльності. Серед них:

- національно-патріотичні, військові керлінги;
- інтерактивно-мультимедійні студії;
- мобільні творчі групи;
- акції волонтерського руху;
- історичні екскурси;
- етнографічні райтси та культурні проекти;
- хмарні технології.

Досить цікавою та результативною є проектна технологія. Метод проектів, який не є принципово новим у світовій педагогіці. У виховній роботі проектна технологія включає всі кращі ідеї традиційної та сучасної методики виховання. Проектування у виховному процесі зорієнтоване перш за все на самостійну діяльність студентів: індивідуальну, групову або колективну, яку студенти виконують упродовж певного часу.

За проектом **«Моя країна - Україна»** здійснюється національно-патріотичне виховання, виховання громадянина України, патріота своєї

який
успішно

держави,
зможе

самореалізуватися в соціумі як громадянин, професіонал, носій культури;
формується правова та політична культура,

формується усвідомлене ставлення до батьківства і сім'ї в цілому.

Під час реалізації даного проекту, студенти були активними учасниками заходів, що присвячених: Дню коледжу, Дню захисника України та українського козацтва, Пам'яті жертв голодомору (1932-1933 років), Вшануванню пам'яті жертв політичних репресій та геноциду кримськотатарського народу, Дню Свободи та Соборності України, Міжнародному дню визволення в'язнів фашистських таборів, Дню пам'яті та примирення, Дню Перемоги над нацизмом у Європі.

На цих виховних годинах кожний зміг усвідомити, що хоча ми будемо вільну, демократичну, правову державу, але повинні віддати данину пам'яті мільйонам українців, які віддали своє життя за неї на полі слави як в самій Україні, так і за її межами, на сибірських каторгах та інших чужинах. Вони пішли з цього світу, щоб українська держава мала право на існування, а народ український – на мирну працю, добробут і злагоду.

Даний проект включав проведення зустрічі з представниками правоохоронних органів; проведення екскурсії містами України, до музею м.Кам'янського.

Студенти брали участь у фотоконкурсі **«Любіть свою землю, любіть український народ - і все у вас буде добре»**, робота мала назву **«Всі ми діти твої, Україно!»**

Виховний захід **«Вогонь Шевченківських поезій»**

У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна ціною життя Героїв Небесної Сотні, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, військово-патріотичне виховання студентської молоді набуває пріоритетного значення.

Студенти групи брали участь у **волонтерських акціях «Допоможи солдату»** в рамках реалізації проекту **«Від серця до серця»**, в ході яких зібрали продукти харчування та засоби гігієни для воїнів – героїв АТО, акції підтримки української армії.

За проектом **«Крок до професії»** здійснюється: формування особистості, яка свідомо та творчо ставиться до праці.

«Здоров'я людини –багатство нації» - даний проект сприяє формуванню у студентів здорового способу життя, профілактиці згубних звичок, створенню умов для активного заняття спортом та відпочинку студентів.

За традицією в коледжі проводиться до Дня захисника України спортивно-розважальне свято **«Козацька наснага»**.

На початку реалізації **проекту** національно-патріотичного виховання **«Моя країна - Україна»** проведено анкетування, метою якого: визначити, що означає в розумінні студентів поняття **«патріотизм»**. Ось отримані результати:

Крім цих відповідей, студенти ще й додавали, що...

- патріотизм – це любити Україну, якщо навіть проживаєш поза її межами;
- коли українською мовою говорять всі мешканці країни;
- кожен українець повинен любити і захищати Україну, підтримувати її інтереси.

Головною метою національно-патріотичного виховання, відповідно до розробленої моделі, є визначення основних напрямів удосконалення патріотичного виховання студентів; забезпечення єдності навчання, виховання; вироблення єдиних поглядів і вимог до проблеми виховання патріота та громадянина; використання інноваційних форм та методів патріотичного виховання; формування у молоді високої патріотичної свідомості, національної гідності.

Отже, результатом дії даної моделі є особистість цілісна, усебічно розвинена, креативна, творча, толерантна, інтелектуальна особа, з гуманістичним світоглядом, справжній громадянин – патріот України, інноватор, здатний змінювати навколишній світ.

Таким чином, удосконалення процесу виховання – одне з важливих завдань сучасної освіти. Кожний куратор має право обрати свій шлях до серця студентів, ефективні, на його думку методи, і має обов'язок – виховати

і навчити молоду людину. Єдиного рецепту, який підійшов би кожному студенту, не існує. Існують методи, напрями, рекомендації, а ми повинні серцем відчувати той єдиний правильний шлях, який потрібно застосувати саме в цій групі, саме до цієї дівчини чи юнака. Ми і зараз в пошуках нових, більш ефективних методів роботи. Не можна зупинятися, слід крокувати далі для успішної реалізації мети сучасного освітнього процесу – сформувати необхідні компетенції, надати ґрунтовні знання з різних предметів, формувати громадянина, патріота; інтелектуально розвинену, духовно і морально зрілу особистість, готову протистояти асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Головною метою національно-патріотичного виховання, відповідно до розробленої моделі, є визначення основних напрямків удосконалення патріотичного виховання студентів; забезпечення єдності навчання, виховання; вироблення єдиних поглядів і вимог до проблеми виховання патріота та громадянина; використання інноваційних форм та методів патріотичного виховання; формування у молоді високої патріотичної свідомості, національної гідності.

Без почуття патріотизму, як своєрідного кодексу моральних принципів, історичної пам'яті важко підготувати молодь до життя у громадянському демократичному суспільстві. Потрібно створити умови, щоб вона стала конкурентоспроможною, могла успішно реалізуватися в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал, носій української національної культури.

Без любові до своєї Батьківщини, без утвердження патріотичної свідомості, ідеї нації як політичної спільноти, об'єднаної історичною долею, державною мовою, без визнання гідності людини й цінності людської особистості, годі сподіватися на динамічну трансформацію української патріотичної молоді в суспільстві.

Вихована гармонійно розвинена, соціально активна та духовно багата особистість, здатна адаптуватися у сучасному світі – це особистість, яка наділена усіма чеснотами, високою моральністю, людина-гуманіст,

толерантна, чуйна, небайдужа, інтелектуальна, фізично здорова, ініціативна, законослухняна особистість, яка успішно реалізується у соціумі. Саме таку молодь маємо формувати, виховувати.

Найкращою мотивацією до діяльності є почуття гордості за свою державу, співпереживання за минуле, співпричетність до творення її сьогодення та майбутнього.

На жаль, немає чітких критеріїв чи загальноприйнятих методик визначення ефективності роботи з патріотичного виховання. Має пройти багато часу, перш ніж ми пересвідчимося в правильності обраних нами напрямків та методів, які знайдуть своє вираження в тій життєтворчості, яку вибудовуватимуть мої випускники; усе ж можна зробити висновки про те, що дитина з переконаннями про велич і красу рідної мови, багатства культурної спадщини, необхідність вивчати та примножувати славу рідного народу, бути активним творцем його добробуту – нехай підліток, але все ж патріот, громадянин своєї Вітчизни.

Застосування набутих знань на практиці, розвиток людської гідності, громадянськості, патріотизму, чесності, толерантності, працьовитості стане запорукою формування вільної патріотичної особистості, добробуту українського народу, правової держави.